

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1-20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4-50, mesečno K 1-50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: petič vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znakom. Telefon številka 118.

Manifestacijski shod v Mestnem domu.

Včeraj je bela Ljubljana na naj-sijajnejši način dokazala, da je napredna in tudi hoče ostati napredna.

Dočim so počasi in zelo potuhnjeno klerikalni klečepalci kapali v „Union“ na klerikalni shod, so napredni volilci moško in v velikih gnechah korakali proti Mestnemu domu, kjer so do zadnjega kotička napolnili obširno dvorano. Radi velikanskega navala od strani naprednega občinstva, so morali odpreti tudi stranske prostore, hodnik in malo dvorano in kljub temu je moralo ostati še polno ljudij na trgu pred Mestnim domom.

Na shodu ni bilo nikakih koritarjev; zbran je bil cvet ljubljanskega občinstva iz vseh slojev. Zelo mnogobrojno so bili zlasti zastopani delavci, ki so s tem jasno pokazali, da na volilno ljubezen klerikalcev do delavcev ne dajo popolnoma nič.

Veliki manifestacijski shod

je otvoril v imenu izvrševalnega odbora deželni poslanec in odbornik g. dr. Tavčar

ki je predlagal za predsednika shoda nadsvetnika Višnikarja.

Živahno akklamiran je predstavil nadsvetnik vladnega zastopnika dr. Trnovca in pozdravil nadsvetnik vse navzoče, katerih ogromno število je jasen dokaz, da napredna ideja v Ljubljani ni izumrla kakor so želeli naši nasprotniki. Na eni strani stoje kulturne in narodne težnje našega prebivalstva, za katere stopa v boj napredna stranka, na drugi strani pa izteza svoje roke po Ljubljani klerikalizem, ki hoče Ljubljano samo izkoristiti in izžemati (klici: fej!)

Delo napredne stranke se zrcali zelo jasno v vsaki ulici, vsaki posamezni hiši v Ljubljani. Ko je pred 16 leti potres malone uničil naše mesto, kdo drugi je je dvignil iz razvalin kakor ravno napredna stranka? Vsaka ulica nosi pečat tega dela!

Borimo se proti draginji, borimo se ob enem proti stranki draginje. Popolnoma upravičeno namreč lahko imenujemo

klerikalno stranko, stranko draginje.

(Burno pritrdjevanje.)

Mestne naklade bodo zrasle po klerikalni zaslugi kmalu tako visoko, da bo v kratkem tekmovala Ljubljana glede draginje z Dunajem in Trstom. (Ogorčeni klici med ženskimi zborovalkami: Že danes tekmuje. Dražje je že!)

Ljubljana pa predstavlja tudi središče Slovenije in ima kot taka nalogo, da povzdigne svoj glas v vseh vprašanih, ki se zadevajo slovenskega naroda. Kot zaščitnica slovenskega naroda je Ljubljana kot slovenska prestolica v nerazdružljivi zvezi z našim

narodnim obstojem. Zato pa je klic, ki doni danes v ves slovenski svet:

„Pozor na naše glavno mesto!“

Kot prvi govornik je nastopil

dr. Tavčar,

ki je v svojem govoru izvajal sledeče:

Slavni shod! Najprej veselo novice! Črna klerikalizma ni več! Dr. Šušteršiča, dr. Kreka, dr. Lampeta in katoliškega rokodelca dr. Zajca ni več. Vse je konfiscirala naša vlada; za kar ji bodi izrečena topla zahvala. (Veselost.) Pa ostanimo resni. Kaj se učimo iz te konfiskacije? Da stranki kateri mora vlada na tak način na pomoč skakati, ne sveti posebna prihodnost. Vendar pa je agitacija naših klerikalcev v resnici tako klaverna, da je vladne podpore krvavo potrebna! (Pritrdjevanje)

Postavili so se v bojno vrsto, in med petjem koračnice „v boj! v boj!“ marširajo sedaj proti nam. Nas pa prešinjata groza in strah, ko opažamo velikanski ti vojski na čelu kot generala infanterije na enem krilu slovenskega Zajca, na drugem krilu pa najnovejšega Grünovega čestilca, nemškega Lampeta. (Burna veselost.) Armadi, katero komandirata kar na enkrat dva zajca — je zmaga gotova! (Hrupna veselost.)

Radi Anastazija Grüna me je napadal „Slovenec“, me je napadal tudi njega bratec „Grazer Tagblatt“. V skupni harmoniji sta me napadala Lampe in Zajec. Priznam da je bil graščak iz Turna pri Leskovcu velik pesnik, dasi bi glavo stavil, da dr. Zajec v svojem življenju niti ene pesmi Anastazija Grüna prečital ni! (Pritrdjevanje.) Ali Anastazij Grün je bil kot grof Turjaški tudi politik. Na Kranjskem se ta politik — in naj je moj prijatelj Lampe v Grünov „Schutt“ še tako zaljubljen — od pesnika ločiti ne da. Ime Grün-Auersperg pomenja za nas najgrše politične pamflete, ki so se kdaj pregrešili nad narodno slovenskim, in „Slovenec“, če že ne reflektuje na judežev groše kranjske hranilnice ki stavlja spomenike Anastaziju Auerspergu deli sam svojemu obrazu težke klofute (Odobranje.) Če pa kaj tacega uganjata Lampe in Zajec, ki pesniških umotvorov Anastazija Grüna čisto gotovo ne občudujeta, potem uganjata to v proslavo politike Auersperga, ker hočeta biti v podlago peti kranjske hranilnice. (Ploskanje.)

Glavna naloga mojega današnjega govora je, da se pečam s klerikalno agitacijo, ter vam odkrijem ves humbug te agitacije.

Rad bi se pri tem ognil prijatelju dr. Zajcu, ali pri najboljši volji mi to ni mogoče!

Ta zajec je presiten, prenadložen, ta zajec bi zmiraj rad zobal, tako, da bo pravi čudež, če do konca volitev ne bo pozobal mojega prijatelja Deteljo, katerega kandidirajo klerikalci v prvem razredu. (Veselost.)

Dr. Zajec prav res ni hudoben! Časih se samo dela hudobnega, časih

pa postane tudi nehote hudoben, česar niti sam ne čuti. Zatorej mu odpuščam vse osobne napade, držeč se svetega pisemskega izreka: Gospod saj ne ve kaj dela! (Veselost)

Samo ena osebna opazka mi bo dovoljena.

Dr. Zajec je pred svojimi rokodelskimi pomočniki obžaloval, da mi ue more odpreti glave, da bi iz moje glave vzel možgane ven, tako na umesten način preiskal, kje tiči moja zdrava pamet. Slavna gospoda! tukaj se nahajamo v boljši poziciji, nego je ona prijatelj dr. Zajca. Meni ni treba njegove bučice odpirati, meni ni treba iz njegove glave njegovih možgan ven jemati, pa vzlic temu do zadnjega lota, do zadnjega atoma natanko vem, kaj tiči v dr. Zajčevih možganih. (Živahna veselost. Klici mi tudi!)

Katera so glavna agitatorična sredstva naših klerikalcev?

Najprej agitirajo s cipami, prej kot ne zategadelj, ker se dr. Zajec v petkih z njimi več postiti ne more. (Veselost.)

V deželnem zboru se je sklenil zakon v varstvo koristnih tičev, tistih drobnih tičkov, ki nas v naravi vsikdar razveseljujejo, ki ne povzročajo niti najmanjše škode, in kateri so v velikansko korist našemu kmetu.

In ker je ta korist in nevarnost postavljena vsled laške požrečnosti, predložila je vlada deželnemu zboru prej omenjeni zakon. Zastopniki kmečkega ljudstva, med katere brez dvojbe spadata tudi oba klerikalna zajca, pa so zadnji poklicani hujskati proti takemu zakonu. Kar počenjajo sedaj klerikalci — dr. Šušteršičev solicator leta po možvirju ter berači podpise proti cipam — glede v govoru stoječega zakona, je demagogija najnižje vrste, in — ker hočejo biti prijatelji kmečkega ljudstva — tudi oslarija največje vrste. Ljubljana pa je prepremetna, da bi se dala podjarmiti s takimi oslarijami! (Pritrdjevanje.)

Drugo agitacijsko sredstvo naših klerikalcev so

revni nižji sloji,

je revno delavstvo, je revno ljudstvo sploh. Tukaj imata Zajec in Lampe posebno široka usta, in če poslušate ta dva moža, potem pridejo revnim nižjim slojem, potem napačijo posebno delavcem zlati časi, ako pridejo klerikalci v mestni dvorani do tiste moči, kakor jo imajo v deželnozbornski dvorani. Lampe jih bo brezplačno pokopal, Zajec pa brezplačno zdravil, in to bo še najmanj, kar dobe delavci, ako zmaga pri bodočih mestnih volitvah inteligenca mojega prijatelja dr. Zajca.

Odkritosrčno priznam, kar se tiče lažnjivih obljub, nikakor nečem in ne morem kosati se z voditelji klerikalne stranke.

Lampetu in Zajcu pa zaprem usta z enim samim pozivom: povejte ljubljanskemu delavstvu kaj je vsemogočna klerikalna stranka storila za delavca v državni zbornici, ali pa v deželnem zboru? Ostanimo samo pri de-

želnem zboru. Nagrabili ste milijone dolga, ali od teh milijonov niste niti vinarja posvetili revnemu delavcu!

Mi pa ljubljanskemu delavstvu, ljubljanskim revnim slojem ne obljubljam bliščečih pod luno visečih gradov, do katerih nosi dr. Zajec ključče v svojem žepu! Kar obljubljam, za to se hočemo pošteno potruditi, obljubljam pa samo tisto, kar je mogoče, kar je v razmerju s sredstvi, katere ima mestna uprava! Vsega ne bomo dosegli, nekaj pa bomo v tem pogledu čisto gotovo dosegli, in naj si pri tem naše ustanovitve tudi ne bodo popolne, ker ravno namen ni isto sredstvo, ki bi na polju socialnih naprav moglo v vsakem oziru zadoščati modernim zahtevam! Z dr. Zajcem tukaj ne moremo konkurirati! Le poglejte, kako je zdelal mestne delavske hiše. Dasi še niso zidane, jih je do tal razdjal, in jasno je dokazal, da niti en kamenček na njih ni dober. Proti koncu pa se je zjokal ter kričal, da bodo mestne delavske hiše prebilo državnega kolodvora, tako, da se bodo mestni delavci dušili in morili v črnem dimu državnih lokomotiv. Ali se hočemo s takim nasprotnikom resno puliti? Ali prijatelj dr. Zajec ne ve, da je nastalo dosti bližje državnega kolodvora, nego naj bi stale mestne delavske hiše pravo mesto, in da povsod tam okrog rastejo hiše iz zemlje, kakor gobe po dežju. Če hoče dr. Zajec mestne naprave tako kritizirati, kakor je kritiziral bodoče delavske hiše, potem, prijatelji, mu ne bo ostalo drugega, nego da prosi za spremembo svojega imena, potem se mora drugače pisati, kakor se piše danes! (Veselost. Klici: Za Oslaj se piše!)

Zadnje in glavno sredstvo klerikalne agitacije je kakor vselej tudi pri teh volitvah

hudič

iz pekla.

Kakor vam je iz svetega pisma znano, šla sta Jezus in hudič na neko goro. Od tam je hudič Jezusu kazal cvetoča mesta, rodovitne ravnine, reke in jezera, ter spregovoril: Vse to je tvoje, če mene poslušáš! In kaj, hudič iz svetega pisma je bil največji slepar, največji goljuf in največji lažnjivec, ali klerikalci igrajo pri sedanjih občinskih volitvah ravno tega hudiča. (Pritrdjevanje.)

Ljubljani kriče na uho: bodi z nami, mi imamo moč v rokah, in če hočeš kaj doseči, dosežeš le tedaj, če nas poslušáš! Govore torej prav tako, kakor je govoril hudič v svetem pismu, Ali ta hudič je bil največji lažnjivec in Kristus mu je dal brco, da je črni poštenjak kar odletel z gore! (Veselost.)

Ljubljancani! Ena najsilnejših konvencionalnih laži, kar jih trosijo klerikalci po deželi, je ta, da imajo klerikalci na Dunaju tako moč, da se tresejo pred njimi ministri in da se jih boji morda še Njega Veličanstvo cesar sam.

Tako se bahajo klerikalci sami na to struno brenklja Šuklje, brenklja Šušteršič in brenklja Zajec. Ali to je gola baharija, to je smrdljiva samohvala, s katero se je slovenska klerikalna stranka korenito osmešila pred celovstrijsko javnostjo. (Pritrdjevanje.)

Vladni črevoplazci so. Casih, kadar postanejo preživi v vladnih črevah, dobe kako koncesijo proti naši stranki. Da bi pa bili dosegli kaj, kar bi služilo v splošno korist slovenskemu narodu, o tem niti govorce biti ne more.

Danes, ko stojimo pred razpuščenim državnim zborom, nimajo klerikalci niti ene reči, na katero bi mogli pokazati, da so jo pridobili za slovenski narod.

Polne koše obljub so nesli na Dunaj, kakor tepeni berači se pa vračajo s praznimi vrečicami iz Dunaja. (Pritrdjevanje.)

Kaka je v tem pogledu mizerija klerikalne stranke, temu dokaz nam je zajec. Ne tisti mestni zajec, ki napravlj svoje močičke v rokodelskem domu, temveč tisti poljski zajec, ki objeda našemu kmetu drevesca in trte našemu vinorejcu.

Koliko je upil dr. Šušteršič, da mora slovenskemu kmetu pridobiti zajca. Pa še danes ga ni pridobil, kar najbolj dokazuje, da tisti vpliv, o katerem klerikalci sami toliko godejo, ni niti gnjile fige vreden. (Ploskanje.)

V eni zadevi klerikalni Jarci trimirajo: da so s svojo ovčjo indolenco omogočili vladi, da je mogla pomenčiti vse slovenske urade, ter ad absurdum upeljati tako imenovano slovensko posest. Za to zaslugu pa klerikalce noben pes na Kranjskem ne zaviada! (Burno pritrdjevanje.)

Ljubljancanke in ljubljancani! Ali vam je treba še kaj govoriti? Prepričani ste, da je dunajski vpliv naših klerikalcev ponarejen denar, in če naj Kregar in Štefe ta vpliv v Ljubljani zastopata, bo prišlo morda še nekaj ponarejenih podpisov vmes! (Veselost.)

Eno vam svetujem: posnemajte našega Odrašenika, dne 23. aprila dajte hudiču brco, da se bo zvijal, kakor se je zvijal takrat, ko ga je angel Mihael obdelaval z zarcim svojim mečem!

Viharnih ovacij, ki jih je prirejalo občinstvo govorniku, kar ni hotelo biti konec, dokler ni nastopil kot drugi govornik g.

prof. Reisner.

V kratkih besedah je izvajal g. prof. Reisner sledeče:

Častite volilke in častiti volilci!

Če je kdo od vas še pred nekaj meseci s mračnim, skrbnim pogledom motril volilni boj narodno-napredne stranke proti sovražnikom mesta Ljubljane, temu se mora danes spričože mogočne manifestacije naprednih volilcev zjasniti oko. — Lahko se zgodi na svetu, da leži pravica teptana na

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

Vso noč je ostal ta človek na preži.

Zjutraj zarana je videl, kako je stopil Roland iz hiše, v spremstvu ženske, s katero sta se par trenutkov tiho razgovarjala, zajahal nato konja in se izgubil v smeri lagun.

— Juana! je zamrmral Sandrigo.

Neznani jezdec je bil v resnici razbojnik tega imena. Že parkrat je bil poizkusil zasledovati Rolanda, pa je zmirom izgubil njegov sled.

Danes pa je pustil Rolanda dalje, ne da bi mu sledil.

— V Benetke gre! je dejal sam pri sebi, trepetaje od radosti. Poglejmo najprej, kaj počenja Juana v tej osamljeni hišici . . .

Ves dan se je Sandrigo potikal okrog hiše, ne da bi ga kdo zapazil. Zvečer pa se je tudi on podal proti lagunam in Benetkam.

Prestavimo se z bralcem v palačo velikega inkvizitorja Dandola. Ura je bila deset zvečer, in veliki inkvizitor se je že odpravil spat; kar mu pridejo povedati, da nekdo želi govoriti z njim o nujni zadevi.

Dandolo je ukazal, da naj ga peljejo v njegov kabinet, kamor je šel tudi sam. Zagledal je pred seboj človeka v najboljših letih, s trdimi, izrazovitimi potezami in ostrim pogledom.

— Kdo ste? je vprašal Dandolo.

Možak je vrgel svoje bodalo in svojo pištolo na bližnjo mizo, rekoč:

— Gospod, jaz sem razbojnik Sandrigo, bivši tovariš Skalabrinov, in se vam prihajam predati . . . seveda z gotovimi pogoji . . .

Veliki inkvizitor je pomeril razbojnika z začudenim pogledom:

— Vi govorite o pogojih . . . vi! . . .

— Kaj je v tem presenetljivega, gospod? Saj nisem ujet, nego se udajam prostovoljno. In vi me boste takrat vedeli prijati, če bo meni samemu povšeči! Sicer pa, da je stvar jasna: predajem se! To je, da zapuščam svoje hribe in hočem postati zopet pošten človek.

Dandolo je mislil sam pri sebi:

— Radoveden sem, kako je to, če razbojnik postaja poštenjak!

— Sicer pa, je zaključil Sandrigo, ako me zaprete, ne boste izvedeli tega, kar sem vam prišel povedati.

Sandrigo se je vzravnal ter pogledal velikega inkvizitorja z očmi, katerih smelost ni bila brez nekakega veličanstva, dasi divjega in odurnega. Kot poznavalec ljudi ga je moral nehote občudovati, vpoštevaje vlasti, da bi utegnil biti ta razbojnik, ako se vrne med poštene ljudi, policiji dragocen pomočnik. Zato je napravil manj strog obraz in je dejal:

— Dobro, pripravljen sem se pogajati z vami. Vaš prostovoljni prihod v mojo hišo mi priča, da se še niste odrekli vsakemu dobremu čuvstvu. Govoriva torej kakor mož z možem. Nate svoje orožje. Vzemite ga nazaj.

Veliki inkvizitor je odrinil bodalo in pištolo, ki jih je bil Sandrigo vrgel na mizo. Nekaj kakor nagla ganjenost je zaigralo na razbojnikovem čelu. S strastno radostjo je segel po bodalu ter si ga zataknil za pas.

— Zdaj, je dejal, vidim, pa govoriva res kakor mož z možem. Ta velikodušnost vam bo poplačana, gospod.

Dandolo je visokomerno zamahnil.

— Kakšni so pogoji? je vprašal s kratkim glasom.

— Pred vsem, da mi s prisego zajamčite varnost življenja in osebne prostosti.

— Pri Kristu vam prisegam, da se vašega življenja in vaše prostosti nihče ne bo dotaknil. In potem?

— Potem? . . . Treba je, da vam razložim, gospod veliki inkvizitor. Vi ste veliki inkvizitor beneški, to je, človek, čigar oblast je še strašnejša od oblasti doža samega (Dandolo se je bridko nasmehnil), človek, pred čigar močjo se treso največji velikaši. Ena sama gesta vaše roke lahko pošlje najodličnejšega Benečana v najglobljo temnico. (Dandolo je vzdihel.) Jaz pa

sem samo razbojnik, ki je izgubil vso svojo moč. Res, gospod moji ljudje so se mi uprli. Tako šibek in tako razorožen sem v svojem gorovju, kakor najzadnji pastir.

— Aha! . . . To je torej skrivnostni vzrok vašega kesanja!

— Gospod, je dejal Sandrigo s temnim glasom, v meni ni nobenega kesanja. Kesanje je za strahopetce. In če bi tudi bilo v mojih mislih tisto, kar vi imenujete kesanje, bi to še ne bilo novod mojega koraka . . . Toda, treba je, da nadaljujem. Hotel sem vam reči, da jaz Sandrigo, poglavar brez čete, razoroženi razbojnik in razkronani kralj, lahko izkažem republiko uslugo, ki ji je v tem trenutku ne morete izkazati niti vi, niti dož, niti kdorkoli v Benetkah. Za to neizmerno in neprecenljivo uslugo bom zahteval kot nagrado . . .

— Govori! kaj hočeš imeti! . . . Zlata?

Sandrigo je zaničljivo zmajal z glavo.

— Takoj vam povem, kaj hočem, gospod. A pred vsem je potrebno, da veste ceniti uslugo, ki jo lahko storim republiko, dožu in vam samemu.

Razbojnik se je prekinil. V trenutku, ko je njegovo izdajstvo imelo postati dejanje, se je vršila v njem precejšnja borba. Toda trajala je malo časa, in končala se je z zmago strasti. Nadaljeval je:

— Povedal sem vam, gospod, da so se moji ljudje uprli proti meni. Izbrali so si drugega poglavarja. Toda ta poglavar, ki je postal mojster moje čete, je sam le nekak pomočnik. Pokoravam se drugemu človeku, kateremu se pokore v tem trenutku vsi poglavarji in vse čete v gorovju in v dolini. Resnično gosposdstvo tega človeka se je razširilo v kratkem času od Alp do Adiže in ob črti, ki vodi iz Trsta v Rovigo, to se pravi, obkolil je Benetke s širokim polkrogom, ki se vsak dan bolj zožuje.

— Kako veste vse to? je vzkliknil Dandolo osuplo.

— Obdržal sem si nekaj stikov, in v mojem lastnem interesu je bilo, da sem se čim najtemeljeje poučil, preden sem se odpravil k vam. Toda, naj nadaljujem. Poznal sem vse čete, ki so bile včasih razkrojene po ravnini.

(Dalje)

tleh; ali zgoditi se more to le za kratko dobo; pravica zopet vstane, tako zmagonosno, v tem bleščecem sijaju, da mora kronik, ki je še vihtel nad njo svoj bič, pred njenim pogledom vreči bič iz rok in potegniti, kakor plah zajec. Tako tudi stranka, ki je nositeljica narodno-napredne ideje, in ki je ležala na tleh navidezno strta od deželno-zbornske večine, vstaja in 23. april bo dan njenega ponosnega zmagoslavja nad nasilniki meščanov in deželanov. (Odobranje).

Vrčila so se nasilstva nad Ljubljano. Prišla je zloglasna krivična volilna reforma, sklanili so se deželni zakoni, ki naj bi Ljubljano v gospodarskem oziru popolnoma oslabil, kdo so bili ti nasilniki? Pišejo se S. L. S. (klici Eseele!) Ali kaj je izvor vsem tem nasilstvom? Kje tiči vzrok sovraštva sedanje deželnozbornske večine, da prehaja preko predlogov, preko nasvetov, preko glasnih protestov poklicanih zastopnikov mesta Ljubljane s porogljivim zasmehom na dnevni red? Ljubljana je tisti močujoči jez, ki so se ob njem doslej še vselej razbili in razpršili valovi onih ciljev, ki jih S. L. S. skriva za svojim ljudskim in agrarnim programom. Poslanci narodno-napredne stranke pa so oni pozorni branitelji ljudske svobode, ki vselej pravočasno zasledijo požrešnega volka, ki se bliža v odelu nedolžnega jag-njeta!

Ljubljano hočejo dobiti v svoje kremplje. Neomejeno gospodstvo bi s tem zadobili v celi deželi. V tistem hipu bi pa tudi vrgli krinko, ki se danes cedi ljubezni do slovenskega naroda, ki se pa pod njo skriva ostudna samopašnost ljudi, ki niso nikoli sejali, pa bi vedno radi želi, ki niso nikoli delali, pa bi radi v razkošju trinožili. V strem-ljenju za svojimi cilji, v beganju volilcev pa jim ni nobeno sredstvo pre-nizkotno.

Delo naših zaslužnih nesebičnih mož devljejo v nič, pa ne z upravičeno kritiko, ampak z zlobnim zavijanjem in pačenjem resnice, kar je narodno-napredna stranka storila za splošno priznani napredek ljubljanskega mesta, slikajo kot zavozeno gospodarstvo in kažejo sebe kot one modre gospodarje, ki so edini zmorni osrečiti svet. Če bi ne bili dosedaj še nikjer gospodarili, bi s svojimi sladkosti polnimi besedami mogoče še vjeli kakšnega manj zavrednega volilca na svoj lim. Ali kako naj verjame-mo njihovi modrosti, če vidimo, da so že veliko gospodarili po deželi in kako slabo so gospodarili!

Oče njihovega sedanjega delo-vanja, ljubljanski škof, je tako moder gospodar, da je zagospodaril nekdanj cvetoče škofovsko posestvo, da ga je morala država rešiti pred bobnom (klici: njegov naslednik bo berač!); vse polno njihovih stran-karskih podjetij po deželi je prišlo na bobnen; deželo so v par letih tako zadolžili, da bodo še vaši otroci in vaših otrok otroci plačevali zdaj napravljene deželne dol-gove in kleli tako modre gospodarje, kakor so bili S. L. S. In ti modri gos-podarji naj zavladajo še nad Ljubljano, ki je danes v gospodarskem oziru še eno najtrdnjših mest v celi Avstriji.

Povsod so se izkazali kot slabe gospodarje. (Burno pritrdjevanje.) Povsod so se pa izkazali tudi kot pristranske krivične gospodarje. Deželni odbor je v njihovih rokah. Deželni odbor bi morala biti ona de-želna oblast, ki deli na vse strani pravo, ki ne pozna strankarskih strasti in ne osebnega sovraštva. Te objek-tivne pravice pa ne pozna S. L. S. Ljubši jim je klerikalen tujec, ka-kor napreden domačin; klerikalen

nesposobnej ima prednost pred na-prednim strokovnjakom in bolj jim je pri srcu kaprica duševno zbe-ganega klerikalca, kakor korist ob-čine. Kar bi moral biti deželni odbor za vse deželane, to je ljubljanski ma-gistrat za vse Ljubljance.

Če bi S. L. gospodarila na ljubljanskem magistratu, potem gorje vam Ljubljancem, ki bi iskali pomoči pri magistratu, pa ste se kedaj pokazali naprednjake! Za vas bi ne bilo ne kruha in ne pravice! Dobro bi se godilo le ljudem, ki je njihov jezik dvorezen nož, ki so njihove duševne zmognosti premajhne za samosvoj napredek in ki je njihovo srce polno binavščine in koristolovstva. Zgodovina je ustvarila izrek:

Klerikalna zvestoba je figa-zvestoba. S. L. S. pa je po svojem srcu kleri-kalna stranka. Tej stranki ne more za-upati noben Slovenec! In vi, napredne volilke in volilci boste 23. aprila kot vojsčaki poštenosti in značajnosti šii v odločilni boj za narodno-napred-no stranko!

Zmaga bo, zmaga je že naša in svo-bodni napredni Ljubljani bo županil svoboden, napreden Slovenec in ne-omadeževan poštenjak!

(Konec.)

Slovenski jug.

Novi srbski poslanik v Sofiji.

Bolgarska vlada je na prošnjo srbske vlade priznala imenovanje dr. Miro-slava Spalajkovića novim srbskim po-slanikom na bolgarskem dvoru. Novi poslanik je odkrit pristaš srbsko-bol-garskega zblizanja in je bil dosedaj dodeljen srbskemu poslanstvu v Pe-trogradu. Kakor znano, se je dr. Spa-lajković tudi prostovoljno javil kot priča v znanem Friedjungovem pro-cesu na Dunaju, kjer je s svojo od-ločno izjavo dokazal, da so vsi Fried-jungovi „dokumenti“ v zvezi srbsko-ljubljanske koalicije s Srbijo ničevi in falzificirani od začetka do konca. Ker je dr. Spalajković odločen pristaš ju-goslovske ideje, je pričakovati, da bo deloval z vso silo nato, da pride med Bolgarsko in Srbijo do popol-nega sporazuma, kar bi bilo v inter-esu obeh držav.

Mestni muzej v Belgradu. Iz Belgrada se poroča: V Belgradu na-meravajo ustanoviti mestni muzej in se je tozadevno že konstituiral poseben komite. V muzeju bi bile spravljene vse belgrajske zgodovinske znamenitosti. Vlada je pripravljena, dati v to svrhu na razpolago zgodovinsko palačo knjevine Ljubice. Veleindustri-jalec Gjurjo Vajfert je izjavil, da bo takoj po ustanovitvi muzeja izročil muzeju vse svoje dragocene zbirke podob, načrtov in kipov, ki so v zvezi z zgodovinskih razvojem mesta Bel-grada.

Potovanje kralja Petra. Srbski kralj Peter odide prihodnji mesec zopet na potovanje in obišče pri tej priliki predsednika francoske repu-blike Fallieres v Parizu in avstrijskega cesarja v Budimpešti, ki v kratkem odpotuje tjakaj. Potovanju kralja Petra po evropskih dvorih se pripisuje velika politična važnost. Zlasti radi tega, ker ga bosta spremljala tudi ministrski predsednik Nikola Pašić in zunanji minister dr. Milovan Milova-nović. Naravnost velikanskega pomena pa je njegov obisk v Avstriji. Avstrija bo vsled tega prisiljena opustiti svojo aventursko politiko na Balkanu in ži-veti s Srbijo v prijateljskih odnosih. Cesar Franc Jožef je sam izprevidel, da je Aehrenthal s svojo balkansko politiko popolnoma zavozil in povzročil monarhiji s tem velikansko gos-podarsko škodo, kar je najbolje po-

kazala carinska vojna z malo Srbijo, ki se ni ustrašila velikega sosedu in doživela tudi popolno zmago. Aehren-thal je, kakor vse kaže, svojo karijero že doigral. Hujšega poraza, kakor ga je doživel, tako ni mogel doživeti.

Splosni pregled.

„Graški Tagblatt“ prinaša uvod-nik, pod naslovom „Trst in Kranjska“, kjer na podlagi številkih razrešuje vprašanje kranjske gospodarstva, ter po-ziva vlado, da naj pusti Nemcem pristo roko, da bodo povzdignili to lepo alpsko deželo. Zgodilo se bo to tudi brez Nemcev.

Zveza med nemškimi krščanski-mi socijalci in nemškimi svobodo-miselci se ne uresniči. Nemškim svobodomiselcem se zdi, da bi na ta način preveč izgubili. Zato pravijo, da bodo na Dolnjem Avstrijskem volili s socijalnimi demokrati. Krščanski soci-jalci se zaradi tega zelo jeze nad svobodomiselnimi Nemci in jim očitajo, da podpirajo slovansko zmago.

Židje na Ogrskem. V zadnji seji je poslanec Geza Polonyi govoril proti Židom na Ogrskem. Pokazal je, da je v letih od 1869. ko so Madžari zavladali samostojno na Ogrskem pa do l. 1906. naraslo število Židov od 47.000 na 186.000. V mestnem za-stopu sta 202 kristjana in 198 Židov.

Apponyi kandidat za Noblovo ceno. Budimpeška univerza je izbrala grofa Apponyja za profesorja na juri-dični fakulteti in je obenem sklenila vplivati na to, da dobi Apponyi Nob-lovo mirovno ceno.

Boj za šampanjca. Francoski vi-ničarji so se v boju za svoje pravice poslužili vseh sredstev. Delali so ba-rikade, zažgali so zaloge, razbili so-dove, tudi bomba je počila in upati je, da bodo dosegli svoje pravice. Poslali so nadnje 15.000 vojakov. Vlada hoče čim preje napraviti mir.

Češke volitve. Dr. Podlipny, pred-sednik češkega Narodnega sveta je izdal oglas na češko javnost, v katerem pravi, da njegov poziv za kom-promis med češkimi strankami ni na-šel onega odmeva, kakor je bilo že-leti, da pa vkljub temu še enkrat po-ziva vse češke stranke, da naj vodijo volilni boj zmerno z ozirom na skupno korist.

Mehikanska vstaja. Prezident Taft je imel razgovor z državnim sekretar-jem Knorm glede zadnjih dogodkov v Douglasu in je dal sporočiti mehi-kanski vladi in vodstvu vstajev, da ame-rikanska vlada ne bo trpela takih do-godkov na svoji meji.

Gučkov bivši prezident ruske dume odide na daljše potovanje na Vstok. Gučkov ima baje nalogo, da natančno prouči razmere, ki so pro-vzročile zadnji rusko-kitajski konflikt. Gučkov baje izborna pozna vzhodno-azijske razmere.

Brambni zakon. „Pester Lloyd“ prinaša interview honvedskega ministra Hazaia o novem brambnem zakonu. Rekrutni kontingent bo znašal 159.000 mož, ogrska deželna bramba 28.000 mož, avstrijska 25.000 mož. Kot eno-letni prostovoljci na svoje stroške bodo služili samo oni, ki to izrecno žele, pravico do enoletnega prostovoljstva se razširi, ljudskošolski učitelji, ki so bili doslej v nadomestni rezervi, dobe pravico do enoletnega prostovoljstva in imajo pravico do častniškega patenta.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Zakaj so ti pojavi zemeljske re-volucije ravno v tej dobi ravno v tem mesecu najhujši, o tem vprašanju danes ne moremo razpravljati. Da pa so se ravno v tej dobi dogajali, oziroma, da se dogajajo, to nam pove spomin če ne dalje, vsaj od tiste strašne veliko-nočne noči leta 1895. ko je silovit potres obiskal našo belo Ljubljano; dalje spomin na katastrofe v St. Francisu in otoku Formozi, v Messini itd. sami dogodki izza najnovejše dobe.

In letošnji april? Že iz včerajšnjih kratkih poročil je razvidno, da je re-volucija se prebujajočih zemeljskih sil že pričela svoje delo. In sicer ga je pričela po tistem redu, kakor se ga po statistiki vseh teh prirodnih pojavov lahko zasleduje v celo nam znano vrsto let nazaj. Najprej splošno iz-jemno stanje v vremenskem svetu, za njimi taki orjaški izbruhi vrtinčastih viharjev kot jih je doživela Srednja Amerika sredi Velikega tedna, zlasti v pokrajini Kansas, kjer je tornado uničil večji del mest in krajev. Potem šele izbruhne glavna revolucija v zemlji sami.

Po tem redu, po obsegu moči teh prvih pojavov v letošnji dobi zemeljske revolucije soditi, bi bili vsi ti prirodni izgredi le nekaka predigra oni glavni strahoviti drami, ki ima šele nastopiti na veliki oder naše stare matere zemlje.

DNEVNE VESTI.

Klerikalci prijatelji delavcev. Naši preljubi klerikalci so zopet enkrat postali prijatelji delavskih irpinov. Ti ljudje, ki se niso nikdar niti ganili za zboljšanje delavskega stanu imajo sedaj polna usta samih obljub za de-lavce. Gospodje! Ljubezen do delav-skega stanu ste najbolje pokazali pri skrupanju novega ljubljanskega ob-činskega reda, ki skoro onemogočuje vstop delavcev v ljubljanski občin-ski svet. Takrat bi pokazali ljubezen do delavcev, ne pa sedaj, ko jim samo potrebujete za volitve. Prepričani smo, da je vsem delavcem dobro znano, kak udarec jim je prizadejala kleri-kalna večina v deželnem zboru, ki je sprejela najbolj škandalozni občinski red, kar jih pozna Avstrija in zato bodo šli delavci pri volitvah svojo pot.

Iz intimnih kotov katoliškega hotela. Zadnjič enkrat se je nastanil v „Unionu“ debeluhast kmečki fajmo-šter. Mož je svoje spanje podaljšal prav daleč, nekam do desete ure — zgodila se mu je pa nesreča, da je pozabil zakleniti vrata. In tako se je zgodilo, da je stopila v sobo hišna. ki ni slutila, da so „gospod“ še v sobi. Mislila je, da so že davno odšli mašo brat.

Hišna pa je blagoslovljenega „gospoda“ dar z ogorčenjem odklonila in ni hotela niti obljubiti, da bo močala. In „gospod“ so z žalostjo v srcu nad toliko brez-božnostjo še tisti dan odkurili iz Ljubljane domov k svoji kuharici, ki je sicer že precej postarna, pa ima vsaj to dobro lastnost, da zna molčati.

Užitninski pazniki in klerikalni širokoustneži. Iz delavskih krogov smo prejeli: Volitve so pred durni in po stari navadi se klerikalci po svojih lažitvilih na vse pomagaje trudijo v kalnem ribariti med delavstvom in uslužbenci javnih zavodov. Med drugim imajo tudi za užitninske paz-nike polna usta sladkih besed in obljub. Po shodih se bahajo, kaj vse so dosegli za užitninske paznike in kaj vse bodo še storili zanje. Krasne plače, penzijo, skrajšanje delavnega časa, uniformo in ne vemo kaj še vse čaka teh uslužbencev. Pa delavci že preveč poznamo te praznoobljubo — frazerje. Bridko nam je še v spominu, kako je leta 1907. tisti neumni „Bol-tatu Pepe iz Kudeluga“ ravno užitninske paznike javno sramotil z „jelblajtarji“ in drugimi častnimi (?) priiinki. In vi, neki klerikalni „doftar“, katerega ime še danes zamočimo, ali se še spomi-njate, kaj je bilo lanske leto v razpravnih sobi št. 79. v de-želnem sodišču? Še veste, kako ste ravno zopet užitninske paz-nike sramotili pred sod-niki in poslušalci kot užit-ninske hlapce? Če ste Vi na to pozabili, mi nismo in tudi ne bomo! — Kaj ste za nas dosegli do sedaj? Niti drobtinice! Če bi ne imeli v lberalni stranki opore, bi še danes bili tam, kjer smo bili pred davnimi leti. Bahate se, da ste dosegli 43 K

draginske doklade. Kdo na je nam na-klonil prejšnja leta 50—60 K podpore, ko še ni bilo take draginje? Mi vsi vemo, da hočete sedaj pred občinskimi volitvami s takimi obljubami loviti med ubogimi uslužbenci kaline za vaše limance. Ampak zdaj ko vas poznamo kakšni figa-možje ste po vsakih volitvah, vam garantiramo, da na take limance med količjak za-vednimi uslužbenci in delavci niti e n e g a n e v j a m e t e. — Se popol-noma strinjamo z Vami in stojimo na Vaši strani. Ured.

Velikončne procesije so pri jasnem vremenu tudi jasno dokazale, da so klerikalci s svojo gnjusno hi-navsko politiko privedli naše narodno čuteče ljudstvo vendar le do tega, da so se mu oči odprle. Razen nekaj ter, cijalk in komandiranih uradnikov, ko-ritarjev in takih ljudi, ki so že znani-đa prodajajo svojo pobožnost na ulici, se ni nihče udeležil procesij. Frančiškani niti običajni nosilcev neba niso mogli dobiti. Najeti so morali rdeče postreške. Pri sv. Petru so morali v pomanjkanju drugih nastopiti — čuki. Tudi nedeljska potresna procesija, ki jo je vodil sam škof, je bila z ozirom na prejšnja leta slabo obiskana. Kano-niki so morali ljudi naravnost siliti, da so poklekli, ko je prišel škof z monštranco mimo. Ja, časi se spreminjajo.

Včerajšnji napredni shod na Barju v gostilni pri Mokarju je bil zelo dobro obiskan; v gostilni je bil zaseden vsak kotiček in še na veži so stali volilci, ki niso našli prostora v gostinjski sobi. Gospod dr. Ivan Tavčar se je v obširnem temeljitem in po-ljudnem govoru pečal z občinskimi zadevami, posebno z ozirom na potrebe barjanskega prebivalstva, za kar je žel vsestransko odobranje in pitrdje-vanje, ker njegove besede so bile pre-pričevalne in so prihajale naravnost iz srca. On ni obljuboval Barjanom ničesar, kar se ne bi dalo izpolniti, kot to delajo klerikalci, ali ono, kar obljubja, se tudi izvrši. Gospod župnik Berce je tudi obsodil klerikalno stranko, ki ji niti z verskega stališča ne zaupa in vpraša: zakaj se ne be-rejo maše v sopraznikih za župljane; zakaj so pozabljene mnoge ustanovljene maše? Ostro je prijel kleri-kalne državne poslance urednik gospod Rasto Pustoslavšek, ki je primerjal njihove besede doma z njihovimi de-janji na Dunaju, kjer ne samo glasu-jejo, nego se celo navdušujejo za nove davke. Po sklepnih besedah gospoda Fr. Berganta je bil ta nad vse uspešni napredni shod na Barju zaključen. — Istočasno se je vršil v drugi neki go-stilni na Barju tudi klerikalni shod. Govoril je dr. Zajc, ki ga je poslušalo — 15 ljudi in s tem je dosti po-vedano.

Novomeški gimnazijski ravnatelj Breznik vendar popravlja in si-cer tako-le: Slavnemu uredništvu „Jutra“ v Ljubljani. Z ozirom na do-pis o nečevnih razmerah novomeške gimnazije v št. 407. z dne 15. aprila 1911 zahtevam na podlagi § 19 ti-skovnega zakona, da prijavit v pri-hodnji številki „Jutra“ ta-le popravek: Ni res, da sem bil jaz instruktor sina gospoda barona Schwarzja, ampak res-nica je, da jaz nisem bil nikdar in-struktor sinov gospoda deželnega predsednika. — Ni res, da stanujejo pri profesorju Severju dijaki, ampak res je, da ne stanuje pri profesorju Severju noben dijak novomeške gim-nazije. — Ni res, da sem dobil od dr. Defranzescija izpričevalo o poškodbij dijaka, katerega je baje prof. Sever oklofotal, ampak resnica je, da se meni do današnjega dne ni izročilo nobeno zdravniško izpričevalo o poškodbij kakega dijaka, ki bi ga bil

volucijah razbito glavo, še enkrat morda v zadnjem naporu svojih sil vstal, zaropotal, da se bo zemlja stre-sala daleč okrog njega. In če bo pre-razburjen vstal, pokopal bo s tem, kar bo iz njegovega žrela bruhal, samega sebe, sam svojo slavo. Sta pa še druga dva konkurenta Vezuva tu: Etna, Stromboli s katerimi smemo pri naših domnevah računati.

Letošnja doba revolucije se je v glavnih pojavih izbruhov nekoliko za-kasnela. Navadno se je glavna bitka pričela že okrog Velike noči. Letos so se v tem času vršile le predigre. Le tej se ima tudi naša ljubljanska — kranjska kotlina zahvaliti za nepriča-kovano jasno vedro, če tudi vetrovno vreme ob velikonočnih praznikih. Če nas včerajšnja znamenja na nebu ne varajo, se bode zakasnelost požurila v nekaj dneh nadomestiti, kar se je čez običajno dobo preželo.

Pa prepustimo ta razmišljanja podzemeljskim in nadzemeljskim bo-govom v odločitev. Mi le vemo: V znamenju revolucije stoji, živi, se giblje, zginja, rase, se preraja ves svet. Potom revolucije se je svet prvotno razvil in potom revolucije bode tudi končal. Kakor drugi planeti, člani in verige vsemirja, tako tudi naša zemlja od časa njenega postanka ni nikdar mirovala in ne miruje niti za trenotek ne. (Dalje.)

MALI LISTEK.

FR. PIRC.

Zemlja in nebo v dobi revolucije.

I.

Nekaj čudovitega je to. V dobi, ko iz zemlje klijo kali novega stvarstva, novega življenja, ki mu pravimo pomlad, se vzbujajo tudi bujno življenje vseh prirodnih sil. Najsi jih zamislimo, ali iz nedrja zemlje navzgor ali na-robe, počeni od življenja noseče vrhne prstene plasti navzdoli čez tisoče in tisoče metrov do neizmerne glo-bine zemeljskega nedrja. Iz tega tako grozovito vročega nedrja, da so najtr-je snovi razredjene v prožnih najredkejšem vzduhu sličnih parih in soparih, se v tej dobi poraja ono ve-likansko orjaško življenje podzemeljske revolucije, ki stresa in maje in ziblje ogrode gora in ozemlja, ki v nekoli-kih trenutkih uniči v prah in pepel, kar je človek s svojo večšo roko in bistrim umom ustvaril tekem sto-letij.

Nepoznane so nam te orjaške sile po njih izvoru, nepoznane po njih se-stoji, poznamo jih pa po njih včasih strahovitih posledicah. Kakor vse v prirodi, so tudi te posledice urejene

po gotovih medsebojno se stopnjeva-jočih zakonih. Danes n. pr. čitamo, da je kje v novem svetu, ali stari Italiji, domovini orjaških prirodnih izgredov razsajal cela mesta uničujoči vrtinčasti vihar, drugod zopet malo preje ali po-zneje razsajale burne nevihte, da so se na več krajih čutili potresni sunki, da je sneg pobelil kraje, koder še nikdar niso videli tega mrzlo belega gosta itd. Čez nekaj časa pozneje — navadno, izjemoma tudi v tistem času — že čujemo o strašnih opustošenjih, ki jih je tu povzročil silovit potres, tam orjaške sile ogenj, lavo in žveplo bluvajočih ognjenikov. In slišimo tudi, da je velikansko svetovno nadzemsko plino-morje, ki ga navadno imenu-emo ozračje, po celi zemlji silno raz-burkano, da je vremensko stanje raz-ličnih pasov podnebja čisto izpreme-njeno, kar se v navadnem življenju tako tolmači, da čujemo vsepovsod govoriti v zadnji instanci nad takimi izpremembami se čudečih takozvanih „najstarejših“, ki se ne morejo na kaj takega spominjati.

Ti pojavi se sicer dogajajo čez celo leto; vendar se da njih glavna moč, obseg in število z ozirom na poč-etek štatistično omejiti na dobo, ko se naša stara mati zemlja iz žimskega spanja probuja k novemu življenju. In ta doba se pričena z mesecem aprilom, torej v tem mesecu.

prot. Sever oklofutal. — Ni res, da sem jaz izposloval prof. Severju podporo, ampak resnica je, da morajo oni učitelji, ki žele podpore, prošnjo vložiti na c. kr. deželni šolski svet, ki predloži prošnjo c. kr. ministrstvu za uk in bogocastje. To pa se ozira pri oddaji podpor na imovinski izkaz prositelja, kateri izkaz potrdita župan iz župnik. C. kr. gimnazijsko ravnateljstvo, Rudolfovo, 16. aprila 1911. Fr. Brežnik, c. kr. gimn. ravnatelj. — Nam se le čudno zdi, da se je gosp. ravnatelj vendarle enkrat spravil na prozni § 19. Ravno to, kar on se le sedaj popravlja, se mu je očitalo že ne vemo kolikrat v „Omladini“ in po „Omladini“ tudi v „Jutru“ in vendar g. ravnatelj ni — popravljal. Gg. dopisniki iz Novega mesta, priporočamo Vam g. ravnatelja Brežnika kar najtopleje.

Knezoškof dr. Jeglič v spovednici. Skozi 14 dni izpoveduje škof v šenklaški cerkvi. Te dni so zagnale šolske deklice nakraj velik halo, češ: Oh, škof v cerkvi spovedujejo, pa take špase uganjajo. To so si pravile druga drugi, in res je marsikatera ženska „za špas“ k njemu k spovedi. Ta „suhe“ baje ni nobena deklica dobila, samo neki natakariji je na vprašanje, če ima fanta, kratko rekeli, ko mu je povedala, da jo ima rad, „pa še ti njega rada imej!“

Posebne vrste pirihe c. kr. pismonošam v Ljubljani so naklonili, klerikalci oziroma kar je zdaj vse eno deželna vlada. Vsakomur je znano, kako ogromen promet na pošti je ravno pred in ob velikonočnih praznikih. Posebno pismonoši so tak čas pravcati sužnji v svoji že itak naporni službi. Koder je kak človekoljuben ravnatelj ve to prenaporno delo tudi primerno ceniti. Za letošnjo Veliko noč so dobili ljubljanski pismonoši posebne vrste pirihe. Klerikalci, ki imajo polna usta za izboljšanje poštnih uslužbenecv, so ta svoj plemeniti namen na ta način praktično izvršili, da so pritisnili na vlado, da je pošta ravno za Veliko noč prevzela dostavljanje volilnih glasovnic. Da so pri tem poslu najbolj prizadeti že itak preobloženi pismonoše, to je umevno. Nad 13.000 glasovnic raznesti pri vsaki glasovnici recepici, ki mora biti lastnoročno podpisana, to ni malenkost. Vsled tega dostavljanja je drugi poštni promet občutno trpel. Pismonoše so bili vpreženi od 5. zj. do 7. zvečer, nekateri niti za kosilo niso mogli domov. Ali je bilo tega treba ravno za Velikonočne praznike? Pismonoše naj se zahvalijo klerikalcem in vladi za te pirihe, najboljša prilika za to se jim ponudi v nedeljo. G. ravnatelj gotovo ne bo tako umazan, da svojim uslužbenecm ta tako ekstra delo ne bi privoščil tudi kake ekstra-nagrade.

Trgovec g. Arnošt Windischer, ki se nekaj časa nahaja v Leoninumu, se že veliko boljše počuti in se je nadejati, da ga kmalu popolnoma okrevanega pozdravimo izven zidov Leonišča.

Glasbena Matica je prejela od sledečih denarnih zavodov podpore kakor sledi: Posojilnica v Crnomlju 25 K; Kmetška posojilnica ljubljanske okolice 150 K; Kmetška posojilnica vrhniške okolice, na Vrhniku 50 K; Posojilnica v Logatcu 40 K; Posojilnica v Ribnici 25 K; in Posojilnica v Žužemberku 50 K. Tudi tem potom se zgoraj navedenim zavodom odbor „Glasbene Matice“ kar najiskrenejše zahvaljuje.

Češki footballisti v Ljubljani. Na poti v Zagreb, kjer so se vršile včeraj in predvčerajšnjem nogometne tekme med zagrebškim akad. športnim klubom in češkim reprezentativnim moštvom, ustavilo se je zadnje v soboto dopoldne tudi v Ljubljani. Češko moštvo sta sprejela na kolodvoru g. dr. Franc Zupanec in g. dr. Azman kot zastopnika ljubljanskega športnega kluba in pa deputacija slovenskih srednješolcev-footballistov. Izmed čeških gostov omenjamo predvsem gosp. Kaufmanna, urednika znanega češkega lista „Časa“ in g. Machačka, pravnika v Kolínu, ki sta kazala živo zanimanje za razvoj football-športa na Slovenskem, kateri se pa dosedaj goji edino od strani slov. srednješolcev. Ogleдали so si igrišče, ki jim je zelo ugajalo in kolikor jim je dopuščal čas tudi mesto in grad. Radi pomanjkanja časa niso mogli igrati v ljubljanskim moštvo, kot so želeli, upeljala pa so se štvom, da se pridedi o Binkoštih pogajanja, da se pridedi o Binkoštih pogajanja s klubom iz Kolína, ko potuje ta k tekmi v Zagreb. Razumljivo je, da je taka prireditev mogoča le tedaj, če se bo slovenska javnost zavedala svoje dožnosti in če bo ljubljanski športni klub pomagal pri stvari. Češki igralci so se odpeljali z brzovlakom v Zagreb, odkoder potujejo na turnee v Brno, Poljsko in Francijo.

Nova slovenska iznajdba. Kakor čujemo, je gosp. Zvonimir Masle zopet iznašel novo iznajdbo, ki je zelo zanimiva. Popis iznajdbe prinese „Jutru“, kakor hitro bo patentirana.

Delo v Gruberjevem prekopu se zadnji teden zopet nadaljuje. Iz

Podpečí vozijo s priklenjenimi čolni pridno kamenje in parnik ima dovolj posla, odkar je voda upadla. Tvrdba namerava naročiti še plavajoč bager za izkopavanje, ker se delo z enim samim prepečasi vrši. Glavna stvar je seveda večje število delavcev, ki jih pa Czechowizka ne dobi, ker jih ne plača kot se gre. Od Štepanje vasi do Prul je struga še po eni poioviski poglobiti, nabrežje tlakovati. A to delo ne gre naprej, ker žid je špekulira, kako bi več „profitiral“.

Krasen meteor se je videl sinoči ob 7:45 v smeri nad Jančem. Meteor je bil izredno zareče blesteč ter je v spodnjem delu svojega teka liki plameniči krogli izginil v smeri pred Jančem.

Obešenega so našli v soboto zjutraj na neki napisni tabli velikega — morskoga pajka. Začudenje pasantov nad tem čudnim samomorilcem je ponehalo šele tedaj, ko se je izvedelo, da so pajka neznanzi zlikovci odnesli v petek zvečer iz veže hotela pri „Maliču“, kjer je delal reklamo za laško kuhinjo. Kam se je sedaj preselel, je neznano!

Zlindrarski marš.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Pehamo za volitve se,
pa vsak dan nam slabeje gre.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Naš vodja je s'cer Susteršič,
pa nam ne zna pomagat nič.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Tud žegni vsi nam škofovi
ne morejo pomagati.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Pomagal rad bi Šuklje tud,
pa ves zaman njegov je trud.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Kot nor „Slovenec“ res rohni,
pa nič ne zmorejo laži.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Kar za obesit se nam je,
v Ljublan' smo že zgubili vse.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Ljublančani so pametni
ne dajo se nafariati.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Vsak pes ne oblaja nas,
res žalosten prišel je čas.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Začeli smo vsi polni nad,
zdaj pa grozi nam vsem prepad.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Nedelja bela blizu je,
poguba z njo nam bliža se.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Pa čisto prav se nam godi,
pojejmo, kar smo skuhal.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Najboljše pač napravimo,
če se lepo poskrjemo.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.
Veseli ne bomo nikdar več,
veselje naše preč je, preč.
Bum bum bumtara, mi smo zlindrari.
Bum bum bumtara, zlindrari smo mi.

Zlindrarem na čast, zložil
Bav-bav.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Sporazum med avstrijsko in ogrsko vlado glede reforme brambnega zakona.

Dunaj, 17. aprila. Kot se v dobro informiranih krogih zatrjuje, je prišlo med avstrijsko in ogrsko vlado glede reforme brambnega zakona do popolnega sporazuma. Po novi reformi bo znašal vsakoletni vojaški kontingent 189.000 vojakov, 28.000 mož avstrijske deželne in 25.000 mož ogrske deželne brambe, tako da se doseže 70% zvišanje. Dalje se upelje dveletna vojaška služba. Enoletno prostovoljstvo sicer ostane, vendar pa se odpravi inteligenčna skušnja. Zato pa se razširi pravica do enoletnega prostovoljstva na vse umetniške in znanstvene zavode, torej tudi na konservatorij. Kar se tiče učiteljev, se isti, če tudi niso dovršili enoletnega prostovoljstva, dodele v armadi k prostovoljstvu in sicer k posebnim kurzom. Ogrska domobranba dobi popolno artilerijo. Te reforme bodo prišle tekom 4 do 6 let do popolne veljave.

Volilno gibanje na Češkem.

Praga, 17. aprila. Pogajanja med nemškimi radikali in nacionalci glede novih državnozbornskih volitev so se popolnoma razbila. Radi tega bo postavila vsaka stranka svoje kandidate.

Praga, 17. aprila. Češki socijalni demokrati-separatisti so izdali na češko socijalno-demokracijo proklamacijo, v kateri pozivljajo vse češke delavce, naj volijo pri volitvah češke socijalne demokrate separatiste. Eksekutivni odbor stranke je sklenil postaviti v 75 čeških okrajih svoje lasne kandidate proti češkim socijalnim demokratom centralistom.

Praga, 17. aprila. Češki narodni socijalisti v svojem razglasu na volilce povdarjajo, da so samo zato sklenili z Mladočehi kompromis za državnozbornske volitve, da bo češka opozicija proti Bienerthu v novi zbornici tem trdnjša in zanesljivejša, pa radi tega, ker socijalni demokrati niso izvrševali svoje opozicijske naloge. Radi kompromisa narodnih socijalistov z Mladočehi namerava postaviti češka državno-pravna stranka povsod svoje lastne kandidate.

IVstaja v Albaniji.

Cettuje, 17. aprila. Kralj Nikita je izdal odredbo, da naj bo črnogorska meja vedno odprta za albanske kakor tudi za turške begunce, ki pridejo popolnoma brez vsakih sredstev v Črnogoro, in je črnogorska vlada dovolila podporo v znesku 75.000 kron. Ker pa se je ta svota sedaj že porabila, je vlada zopet dovolila naknadno podporo — 50.000 kron.

Solun, 18. aprila. Centralni odbor mladoturškega komiteja je na svoji zadnji v Solunu na podlagi poročil zaupnikov iz skadrškega, skopeljskega in bitolskega vilajeta sklenil, prositi turško vlado, naj vsaj deloma ugodi albanskim zahtevam.

Atentat na vojvodo Filipa Orleanskega.

Madrid, 17. aprila. Železniški predor Andujar ob Gvadalkviveru na Španskem se je podrl ravno v trenutku, ko se je peljal čez ekspresni vlak, kateremu so bili tudi prideljeni salonski vozovi vojvode Filipa Orleanskega, francoskega kronskega pretendanta. Lokomotiva in več vozov je bilo popolnoma razbitih. Več oseb je bilo mrtvih, oziroma težko ranjenih. Čisto slučajno je ostal Filipov voz nepokvarjen in tudi vojvoda sam ni zadobil nobene poškodbe. Kakor se domneva, se je najbrže izvršil na vojvodo dinamični atentat.

Bienerthove obljube Malorusom.

Dunaj, 17. aprila. Kakor se v dobro informiranih krogih zatrjuje, je ministrski predsednik baron Bienerth obljubil Malorusom, da bo vlada takoj uredila vprašanje maloruskega vseučilišča, če vstopijo Malorusi v novi zbornici v vladno večino. Tozadnja pogajanja med Bienerthom in Malorusi se bodo pričela v najkrajšem času.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Loh.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Kupujte „JUTRO“
Izvod samo 4 vinarje.

Izgubil se je pes

mjad, popolnoma bel, ki sliši na ime „Čuk“. Najditelj naj ga izroči v uredništvu „Jutra“, kjer dobi primerno nagrado.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglašilih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v zjamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Na prodaj je mala, nova, moderna, pravna in res po ceni hišica
Interesenti se naj obračajo na S. Rogelj, Vrhnika.

Ugarskega pomočnika in učenca sprejme takoj Fr. P. Zajec, Ljubljana.

Dve postelji z blazinami se zaradi preslitve ceno prodasta. Kje, pove „Prva anončna pisarna, Franciskanska ulica št. 8.“ 220

M. & B. komercisto in Žirovnica Aput Moste eo Supre krajno, deziras korespondandi per leteroj au ilustritaj postkartoj kun geesepantistoj e, činj landoj. 221

Gospodfina se želi proti plačilu naučiti kuhati pri boljši rodbini. Ponudbe pod „Kuhinja do 18. t. m. na upravništvu „Jutra“.

Nočemo biti nahodni, hripavi, zaslinjeuji, mi ne kašljamo, nismo slabi, ne nervozni, mi vporabljam Fellerjev Fluid z zn. „Elzin Fluid“ Ducat na poskušnjo, pošl prosto 5 K. Imamo dober tek, zdrav žolodec, nobenih slabosti, zato pa Fellerjeve odvajajoče rabarberjeve kroglice z zn. „Elzine kroglice“. 6 škatljic pošl. prosto 4 K. Dohiva se pri E. V. Fellerju v Stubi, Elzin trg št. 204, Hrvaško.

Pijte samo Tolstovrško slatino
ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštanj (Koroš.)

Zidna opeka

najboljše vrste in najcenejša se dobi v poljubni množini pri stavbni tvrdki

Filip Supančič
Šubicova ulica šte. 5.

Najboljše odgovori „Slovencu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Ed. Šmarda
potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta 18.

Samo 6 dni! Prodaja originalnih vozni listov („šifkart“) franoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Izdelovanje igrač
Ernest Hoffarth jun., Dunaj VII.,

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura	K 4.—
Huzarska	„ 5.—
Planin. lovcev	„ 5.—
Dragonska	„ 5.—
Ulanska	„ 5.—
Telesne straže	„ 6.—

Prekupovalci specijalni cenik. Razpošiljatev po povzetju.

Nekaj izborno ohranjenih automobilo

vseh velikosti se ceno prodaja.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

- Becher, ulica Stadion,
- Trevisan, ulica Fontana,
- Pipan, ulica Fabra,
- Bevk, trg Goldoni,
- Vovk, ulica Carducci,
- Stanič, ulica Molinpiccolo,
- Sekovar, Vojašnični trg,
- Hrast, Poštni trg,
- Može, ulica Miramar,
- Magolo, ulica Belvedere,
- Geršina, Rojan,
- Raunacher, Campo Marzio,
- Bruna, SS. Martiri,
- Ercigoj, ulica Massimiliana,
- Roučelj, ulica S. Marco,
- Cechimi, ulica dell' Istra,
- Bruna, ulica del Rivo,
- Bubnič, ulica Sette Fontane,
- Gramaticopulo, ul. Barriera,
- Spöder, ulica Barriera,
- Lavrenčič, Vojašnični trg.
- Benusi, Greta,
- Kichel, Rojan,
- Bajc, ulica Geppa,
- Luzatto, ulica Acquedotto,
- Segulin, ulica Industria,
- Železnik, Sv. Ivan,
- Lug, ulica S. Lucia,
- Zidar, Sv. M. Magdalena,
- Hreščak, ulica Belvedere.

Diplomirani krojač
Anton Presker
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14
priporoča svojo krojačnico in ve-
liko zalogo oblek.

Jako zanimiv, zabaven in po-
učen list s slikami je

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek ter stane
četrtletno 1 K 1.80.
Zahtevajte ga povsod! Naročite
ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

Čemu bi ne pisali

po vzorce sukna
in modnega blaga
za moške obleke
od tvrdke:

A. Tomec,

razpošiljalec sukna v Humpolcu
na Češkem

če nas to nič ne stane!

Oblastveno autorizirano in sodno
zaprišeženi

inženir Ig. Stembov

Ljubljana, Šubiceva ulica 5.

Prevzema stavbna vodstva, oddaja
strokovna mnenja, izvršuje vsa v
stavbno stroko spadajoče načrte, kakor
n. pr. za visoke stavbe, vodovode,
kanalizacije, ceste, regulacije, parce-
lacije itd.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Svici.

Priporoča se največja zaloga oblek
za gospode in dečke.

Vedno najnovejša
**konfekcija za dame in
deklice.**

A. LUKIČ Ljubljana, Pred škofijo
št. 19.

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Sim. Praprotnik
stavbeni in pohištveni
mizar

v Ljubljani, Jenkova ulica 7
priporoča p. n. odjemalcem (po-
sebnost že onim v južnejših krajih)
svojo veliko zalogo vsakovrstnih

oamar za led

v poljubnih velikostih za pivov-
varne, restavracije, trgovine, deli-
katesne trgovine itd.
Cene najnižje, postrežba točna.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Stolni trg št. 9.

Priznato največja, resnično domača, že
25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden,
urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve

je delničar

največjih tovarnih švicarskih ur „Union“ v
Genovi in Bielu, **on torej lahko po
originalno tovarniških cenah**
garantirano zanesljivo, v vseh legah in
temperaturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane.

ALPINA URE

z matematično preciznim kolesjem — v
zlatu, tulu, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja.
Nedosežno velika izbira. Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštnine prosti.

V velikonočnem tednu so
:: cene veliko znižane ::

pri vseh izgotovljenih oblekah
za gospode in dečke, ter kon-
fekcijah za dame in deklice!!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Lepota ženskega
lica je ključ, ki
odpira mnoga in
mnoga vrata!

Lepo in belo lice

kakor tudi gladke in nežne roke podaja brez dvoma
blagodišča krema brez maščobe

OLIMPIA

pripravljena na poseben način iz najfinjših in najneškod-
ljivejših sestavin. Radi spretno kemične spojivke se porablja

OLIMPIA

suha krema tudi kot najboljša milo. — Cena malemu
lončku K 1.20, velikemu K 2.—. — Glavna zaloga v

lekarni Trnkóczy v Ljubljani.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Plehter, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolencec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Sajž, Dunajska cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šubie, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stlene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinstein, Jurčičev trg

Wisliak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagodž, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Zaloška cesta.
Remžgar, Zelena jama
Blž, Zaloška cesta.
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica
Zadel, Karlovska cesta.
Ojstriš, Poljanska cesta.
Sterkovič, Dunajska cesta.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v ti-
skarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.

Telefonska št. 118.

Najmodernejšee črke.
Litografija.

Poštno hranilnice št. 76.307.

Del. glavnica:
K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 610.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

**Julij
Meinl**

uvoz kave in
velepražarna.

Nova podružnica
v Ljubljani
Šelenburgova ul. 7